

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2023/06/1098

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak op het beroep van [appellant], [studentnummer], , gericht tegen besluiten van de Examencommissie Tandheelkunde van de Vrije Universiteit Amsterdam, verweerster, om enkele in het verleden behaalde studieresultaten vervallen te verklaren en appellant niet meer in te delen voor het practicumonderwijs.

I. Loop van het geding

Appellant heeft op 15 oktober 2022 pro forma beroep ingesteld tegen de beslissing van verweerster genomen op 5 september 2022 om enkele studieresultaten vervallen te verklaren en appellant niet toe te staan onderwijs te volgen waarvoor de vervallen onderdelen ingangseisen zijn. Op 18 oktober 2022 heeft appellant pro forma beroep ingesteld tegen de beslissing van verweerster genomen op 6 september 2022 om appellant niet meer in te delen voor het practicumonderwijs.

De beroepschriften zijn tijdig ontvangen. Op 21 november 2022 zijn de gronden van de beroepen ingediend. Aan de overige voorwaarden is eveneens voldaan. De beroepschriften zijn derhalve ontvankelijk.

Op 28 november 2022 is namens het College aan verweerster meegedeeld dat de voorgeschreven procedure vereist dat verweerster in overleg met appellant nagaat of een minnelijke schikking van de geschillen mogelijk is. Verweerster heeft appellant hiertoe tijdig uitgenodigd. Er is geen minnelijke schikking tot stand gekomen. Op 15 december 2022 heeft verweerster een verweerschrift ingediend.

De beroepen zijn behandeld ter zitting van het College op 24 januari 2023. Appellant is in persoon verschenen. Verweerster werd vertegenwoordigd door dr. A.J.M. Ligtenberg (voorzitter) en drs. P.A. Rienderhoff (ambtelijk secretaris). Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

II. Feiten en geschil

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten. Appellant volgt sinds 2003 de bacheloropleiding Tandheelkunde. Door persoonlijke omstandigheden heeft appellant studievertraging opgelopen. In 2011 is appellant - na een onderbreking van een aantal jaren - opnieuw met de opleiding begonnen.

Vanwege een uitspraak van het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs van 17 juli 2017 (uitspraak 2017/14/CBE) en een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens van 11 april 2019 (uitspraak 2019/13/857) zijn alle onderdelen die behaald zijn voor juni 2014, reeds vervallen. Ook alle behaalde praktische onderdelen van voor augustus 2017 zijn vervallen.

Op 16 juni 2022 heeft verweerster aan appellant laten weten dat enkele studieresultaten per 1 september 2022 zouden gaan vervallen, en heeft zij hem erop gewezen dat hij uiterlijk 19 augustus 2022 verlenging van de geldigheidsduur van deze studieresultaten kon aanvragen. Op 18 augustus 2022 heeft appellant voor vijf vakken verlenging van de geldigheidsduur van de studieresultaten aangevraagd. Daarbij heeft hij vermeld

dat het studieresultaat voor het vak Tandarts en Wetenschap volgens zijn eigen gegevens nog geldig zou zijn.

Op 5 september 2022 heeft verweerster besloten om enkele studieresultaten van appelland die voor 1 september 2018 zijn behaald, per 1 september 2022 vervallen te verklaren. Ook de practicumonderdelen zijn vervallen verklaard.

Op 6 september 2022 meldt verweerster aan appelland dat hij in het studiejaar 2022-2023 niet meer wordt ingedeeld in het practicumonderwijs. Dit besluit baseert verweerster op artikel 11.6 lid 4 van de Onderwijs en Examenregeling Bachelor Tandheelkunde 2021-2022 (de OER).

Appelland stelt dat de onderbouwing voor het besluit van 5 september 2022 ontbreekt. Studieresultaten mogen alleen vervallen worden verklaard als de kennis aantoonbaar is veranderd dan wel vernieuwd. Appelland stelt dat hij, als zijn studieresultaten niet zouden vervallen, 156 van de 180 studiepunten heeft behaald, en in tien maanden de opleiding zou kunnen afronden. Omdat sommige van de vervallen verklaarde onderdelen ingangseisen zijn voor andere vakken, loopt zijn studievertraging verder op. Door de besluiten van verweerster wordt hij belemmerd in zijn studievoortgang, te meer doordat verweerster hem niet meer toestaat practicumonderwijs te volgen, aldus appelland.

Verweerster beroept zich op artikel 3.8 deel A en artikel 9.2 deel B van de OER. Daarin is bepaald dat praktische onderdelen een geldigheidsduur van vier jaar hebben. Voorts is bepaald dat de geldigheidsduur van tentamens beperkt is tot vier jaar indien de kennis die is getoetst of onderwezen, aantoonbaar is veranderd of vernieuwd. Enkele studieresultaten van appelland zijn om die reden vervallen verklaard. Voorts zijn de resultaten van praktische onderdelen, waarbij sprake is van vaardigheden, vervallen verklaard.

Verweerster wijst op de geringe studievoortgang van appelland. Appelland is al eerder geadviseerd de opleiding niet voort te zetten.

III. Standpunten van partijen

Appelland benadrukt dat de geldigheidsduur van studieresultaten uitsluitend beperkt kan worden als de kennis, inzicht of vaardigheden aantoonbaar zijn verouderd. Verweerster heeft onvoldoende aangetoond dat sprake is van een dergelijke veroudering, aldus appelland.

Appelland vindt het onredelijk dat de studieresultaten van vakken of onderdelen daarvan die hij heeft behaald, vervallen worden verklaard, en dat ook de studieresultaten van de praktische onderdelen zijn vervallen. Hij heeft immers al diverse malen tijdens de bacheloropleiding aangetoond over de vereiste kennis en vaardigheden te beschikken. Bovendien zullen de vaardigheden tijdens de masteropleiding opnieuw worden getoetst.

Appelland benadrukt dat hij nog slechts 24 studiepunten hoeft te behalen. Dat had voor verweerster aanleiding moeten zijn om de hardheidsclausule toe te passen en de geldigheidsduur van de studieresultaten die voor de betreffende vakken zijn behaald, te verlengen.

Appelland stelt dat de studieresultaten voor het vak Tandarts en Wetenschap (BA3) door verweerster ten onrechte vervallen zijn verklaard. In een eerdere procedure is immers bepaald dat de inhoud van dit vak ongewijzigd was en dat derhalve de resultaten geldig dienen te zijn.

Appelland wijst erop dat de voortdurende strijd om zijn recht te halen, negatieve invloed heeft op zijn gezondheid. Dit leidt tot verdere studievertraging.

Verweerster licht toe dat zij jaarlijks aan de studenten meldt bij welke vakken de studieresultaten dreigen te vervallen. Studenten kunnen een aanvraag tot verlenging van de geldigheidsduur van studieresultaten indienen, voorzien van een studieplanning. Naar aanleiding daarvan besluit verweerster of er aanleiding is om de hardheidsclausule toe te passen, en de geldigheidsduur van studieresultaten te verlengen. In het geval van appelland heeft verweerster geen aanleiding gezien voor verlenging van de geldigheidsduur van studieresultaten.

Verweerster zet uiteen dat de studieresultaten van vier onderdelen per 1 september 2022 vervallen zijn verklaard: 1. Paradontitis I (16-3-2018), 2. Lijn TV II A, endotoets (10-4-2018), 3. Tandarts en Wetenschap (2-10-2013) en 4. Lijn TV III, werkbesprekingen en verplichte werkstukken (20-8-2018). Lijn TV II A en Lijn TV III (2 en 4) zijn praktische onderdelen waarbij volgens de laatste stand van de techniek moet worden gewerkt.

Voor wat betreft de vakken Parodontitis I en Tandarts en Wetenschap heeft verweerster zich laten adviseren door de examinatoren van het vak. Zij hebben toegelicht dat er wijzigingen zijn aangebracht, en welke dat zijn. Het blok Parodontitis 1 uit leerjaar 2 is inhoudelijke gewijzigd ten opzichte van studiejaar 2017-2018. De wijziging betreft een vernieuwde classificatie en diagnosestelling, vernieuwde parodontale screening, gewijzigde achtergrondliteratuur en veranderingen in de onderwijsmethodiek. Bij het blok Tandarts en Wetenschap ten slotte, zijn er inhoudelijke wijzigingen in de colleges en het tentamen doorgevoerd. Ook de leerstof is veranderd, en uitgebreid. In het verweerschrift zijn alle wijzigingen in detail vermeld.

Verweerster en de studieadviseurs hebben appellant er in de afgelopen jaren meerdere keren op gewezen dat hij vanwege zijn trage studievoortgang in een vicieuze cirkel terecht zal komen. Verweerster heeft appellant herhaaldelijk aangeraden de opleiding te beëindigen, omdat er geen zicht is op een succesvolle afronding.

Verweerster licht toe dat appellant niet meer wordt ingedeeld voor het practicumonderwijs op grond van artikel 11.6 lid 4 van de OER. Daar is bepaald dat een student, mits hij voldoet aan de voorwaarden voor inschrijving voor het desbetreffende onderdeel, eenmaal kan deelnemen aan het onderwijs van een praktische oefening. Voor onderdelen van het eerstejaarsprogramma van de bacheloropleiding kan de student ten hoogste tweemaal deelnemen aan het onderwijs van praktische oefening, voor zover de capaciteit een tweede deelname toestaat.

Verweerster is sinds 2003 bijzonder coulant geweest voor appellant en heeft hem steeds toegestaan om practicumonderwijs te volgen, hoewel hij daar geen recht meer op had. Verweerster is daartoe niet langer bereid, omdat appellant een onevenredig beroep doet op de voorzieningen.

Appellant heeft de betreffende practica al diverse malen afgelegd, waarbij hij steeds instructie en feedback heeft ontvangen. Hij kan in het vervolg op eigen gelegenheid zijn handvaardigheid oefenen, met behulp van de studiehandleiding. Appellant wordt niet belemmerd in het afleggen van toetsen.

IV. Overwegingen van het College

Het bestreden besluit van 5 september 2022 is tot stand gekomen onder de werking van artikel 9.2 lid 1 van de OER. In dit artikellid is bepaald dat (a) de geldigheidsduur van praktische oefeningen is beperkt tot een periode van vier jaar volgend op het studiejaar waarin het desbetreffende onderdeel met goed gevolg is afgelegd en (b) de geldigheidsduur van tentamens is beperkt tot een periode van vier jaar volgend op het studiejaar waarin het desbetreffende onderdeel met goed gevolg is afgelegd, indien de kennis die is getoetst of onderwezen, aantoonbaar is veranderd of vernieuwd.

Daarbij tekent het College aan dat deze bepaling uit de OER, voor zover het gaat om praktische oefeningen, verweerster weinig ruimte laat om tot een eigen afweging te komen. Indien een periode van vier jaar volgend op het studiejaar waarin het desbetreffende onderdeel met goed gevolg is afgelegd, is verstreken, vervalt automatisch de geldigheidsduur van het behaalde studieresultaat.

In het geval van tentamens vervalt de geldigheidsduur van het studieresultaat daarentegen niet automatisch na verloop van vier jaar. De geldigheidsduur van een behaald tentamen vervalt slechts dan als de kennis die destijds is getoetst of onderwezen, inmiddels aantoonbaar is veranderd of vernieuwd.

Verweerster diende derhalve in het geval van appellant te beoordelen of de destijds getentamineerde kennis inmiddels aantoonbaar is veranderd of vernieuwd. Verweerster heeft dat naar het oordeel van het College op een afdoende wijze gedaan en daarbij een begrijpelijke conclusie getrokken. Voor de theoretische onderdelen (Parodontitis I en Tandarts en Wetenschap) heeft verweerster, op advies van de examinatoren en aan de hand van wijzigingen in de lesstof, volgens het College overtuigend toegelicht dat de destijds getentamineerde kennis inmiddels gewijzigd is. Dat de geldigheidsduur van het studieresultaat voor Tandarts en Wetenschap naar aanleiding van een eerdere beroepsprocedure tijdelijk is verlengd, doet daar niet aan af.

Vorenstaande leidt ertoe dat niet gezegd kan worden dat verweerster niet in redelijkheid tot haar besluit van 5 september 2022 heeft kunnen komen.

Ten aanzien van het besluit van verweerster van 6 september 2022 overweegt het College als volgt. In artikel 7.12b van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) zijn de taken en

bevoegdheden van de examencommissie neergelegd. Deze zijn uitgewerkt in de Regels en Richtlijnen Opleiding Tandheelkunde 2021-2022.

In de regelgeving is niet bepaald dat de examencommissie de bevoegdheid bezit om een student geen toegang te verlenen tot het practicumonderwijs. De bevoegdheid om appellant niet meer toe te laten tot het practicumonderwijs is niet aan verweerster, maar aan het faculteitsbestuur of de opleidingsdirecteur. Het College stelt vast dat het besluit van 6 september 2022 onbevoegd is genomen. Reeds om die reden kan dat besluit niet in stand blijven.

Voorts is er naar het oordeel van het College geen sprake van een besluit, maar van een mededeling van feitelijke aard naar aanleiding van het bepaalde in artikel 11.6 lid 4 van de OER. In dat artikellid is bepaald dat een student, mits hij of zij voldoet aan de voorwaarden voor inschrijving voor het desbetreffende onderdeel, eenmaal kan deelnemen aan het onderwijs van een praktische oefening. Voor onderdelen van het eerstejaarsprogramma van de bacheloropleiding kan de student ten hoogste tweemaal deelnemen aan het onderwijs van praktische oefening, voor zover de capaciteit een tweede deelname toestaat.

Het College stelt vast dat appellant zijn gelegenheden om deel te nemen aan het practicumonderwijs inmiddels heeft verbruikt. Indien appellant nogmaals wil deelnemen aan practicumonderwijs, kan hij daartoe een verzoek indienen bij de opleidingsdirecteur.

De hiervoor genoemde overwegingen leiden tot de volgende uitspraak.

V. Uitspraak

Het College

- verklaart het beroep gericht tegen het besluit van 5 september 2022 ongegrond, en
- verklaart het beroep gericht tegen het besluit van 6 september 2022 gegrond, en vernietigt dit besluit.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 9 februari 2023, door mr. dr. A.J.G.M. van Montfort (voorzitter), I. Atay, prof. dr. mr. A.J.C.C.M. Loonen, in aanwezigheid van drs. A.M. van Donk, secretaris.

mr. dr. A.J.G.M. van Montfort,
voorzitter

drs. A.M. van Donk,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Er kan gebruik worden gemaakt van een webformulier voor Veilig Mailen. Er is griffierecht verschuldigd. Zie www.raadvanstate.nl/studentzaken.